AZ ILLETÉK TÖRLÉSE ÉS VISSZATÉRÍTÉSE

(Közzétéve: 2024. 03. 05.)

I. Mikor lehet kérni az illeték törlését vagy visszatérítését?

Ha valaki **vagyontárgyat szerez** (öröklés, ajándékozás, visszterhes vagyonátruházás) vagy valamilyen **közigazgatási, bírósági eljárást kezdeményez** (peres, nemperes eljárások, fellebbezés), akkor **illetéket kell fizetnie.**

- A vagyonszerzés utáni illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) határozatban, úgynevezett fizetési meghagyásban szabja ki.
- Az egyes közigazgatási, bírósági eljárásokhoz kapcsolódó illetéket kiszabhatja a NAV is, de vannak olyan esetek, amikor az eljárás kezdeményezésekor maga a kezdeményező fizeti meg illetékbélyegben, csekken, vagy egyéb módokon.¹ (Az illetékbélyeg 2024-től megszűnt, értékének visszatérítése 2029. december 31-ig kérhető.)

Egyes – jogszabályban meghatározott – esetekben azonban **kérhető a megállapított illeték törlése vagy visszatérítése.** Ilyen esetek lehetnek például²:

- ha egy jogügyletet (például szerződést) a bíróság módosít, megszüntet, felbont, vagy érvénytelenít, és emiatt kevesebb illetéket kellene fizetni, vagy egyáltalán nem kell illetéket fizetni,
- ha a jogügyletet a felek szüntetik meg vagy bontják fel közös megegyezéssel, vagy az valamelyik fél elállásával szűnik meg, emiatt csökken az illeték összege,
- ha az illeték végleges megállapítása után az örökség értéke visszamenőleg csökken,
- ha valaki számítási hiba vagy jogszabály téves értelmezése miatt több illetéket fizetett
- ha valaki egy illetékmentes eljárás kezdeményezésekor tévedésből lerótta az illetéket,
- vagy akkor, ha az illetéket rosszul szabták ki, vagy tévesen mást köteleztek annak befizetésére.

Ezekben az esetekben

• ha az illetéket **még nem fizették meg**, de az adóhatóság már kiszabta, és valamilyen oknál fogva – akár visszamenőlegesen – mérsékelhető vagy mégsem kell megfizetni, akkor az **illeték törlése kérhető**,

• ha a kiszabott illetéket **már megfizették**, azonban az valamely, jogszabályban meghatározott ok miatt visszajár, akkor az **illeték visszatérítését lehet kérni**.

¹ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.), 73. §, 74.-74/A. §, valamint az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 20. §.

² A leggyakoribb esetek: Itv. 21. § (2)-(5) bekezdései, 80. § (1) bekezdés b), c), g), i) pontjai, 81. § (1)-(2) bekezdése.

Az illeték törlését és visszatérítését **egyes esetekben az illetékes szervek hivatalból elvégzik**, **máskor ezt kérelmezni kell**.

A kérelmet

- a <u>NAV honlapján megtalálható</u>, <u>ÁNYK-programmal</u> kitölthető, elektronikusan is benyújtható **ITV nyomtatványon**
- vagy kötetlen formában, a megfelelő adatok feltüntetésével

lehet a NAV-hoz benyújtani.

II. Vagyontárggyal kapcsolatos illeték törlése vagy visszatérítése

Vagyontárgyak, így például egy ingatlan szerzésekor a NAV-tól kapott határozatban (fizetési meghagyásban) szerepel, hogy

- milyen vagyonszerzés után,
- mekkora illetékösszeget,
- meddig,
- milyen számlaszámra

kell megfizetni.

1. A vagyonszerzési illeték törlése

Ha még nem fizette be a kiszabott illetéket, de azt már nem is kell megfizetnie, akkor **ahhoz a NAV-szervhez kell benyújtani a kérelmet az illeték törlésére, amelyiktől a fizetési meghagyást kapta.** A kérelemben tüntesse fel a fizetési meghagyás ügyszámát, vagy iktatószámát és adóazonosítóját.

Meddig lehet kérni az illeték törlését?

Az illeték törlését **5 éven belül** lehet kérni onnan számítva, amikor a törlés kérelmezéséhez való jog megnyílt. Ingatlan esetén csak a földhivatalhoz bemutatott szerződésfelbontás vehető figyelembe, mert az illeték törlésének feltétele az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítása. Csak az eredeti állapot helyreállása után törli a NAV az illetéket.

Példa:

Ha a szerződés felbontása miatt nyújtja be kérelmét, és a szerződést 2019. január 7-én bontották fel, akkor (2019+5 év) 2024. december 31-ig kérheti az illeték törlését a NAV-tól. (Ingatlan esetén csak az ingatlan-nyilvántartásban átvezetett tény alkalmas a kérelemhez.)

³ A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAV Korm. rendelet) 30. § (1) bekezdése.

⁴ Az illeték törléséhez való jogra az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 202. § (1) bekezdését kell alkalmazni, amelynek második mondta szerint a költségvetési támogatás igényléséhez, a túlfizetés visszaigényléséhez való jog – ha törvény másként nem rendelkezik – annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az annak igényléséhez való jog megnyílt.

⁵ Itv. 80. § (1) bekezdés c) pont.